

Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego

DAP-WAZ.055.6.2025.TW
Warszawa, 11 sierpnia 2025 r.

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Odpowiedź na interpelację nr 11198

Szanowny Panie Marszałku,

składam na Pana ręce odpowiedź na interpelację Posłów na Sejm RP: Pani Katarzyny Matusik-Lipiec, Pani Renaty Rak, Pani Iwony Małgorzaty Krawczyk, Pani Magdaleny Łośko, Pani Elżbiety Anny Polak, Pani Katarzyny Królak, Pani Alicji Łuczak oraz Pana Adama Krzemińskiego, w sprawie systemowego wsparcia zdrowia psychicznego w środowisku akademickim.

Szanowni Państwo Posłowie,

uprzejmie informuję, że do segmentów zagadnień – zgodnie z propozycją Państwa Posłów – należy odnieść się łącznie, z uwagi na fakt, że podniesione sekcje stanowią całość rozumianą jako pakiet wsparcia udzielanego przez MNiSW na rzecz profilaktyki zdrowia psychicznego oraz dobrostanu w środowisku akademickim w Polsce.

Podmioty systemu szkolnictwa wyższego i nauki – zgodnie z brzmieniem ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2024 r. poz. 1571, z późn. zm.), dalej: „ustawa PSWN” – dysponują autonomią w zakresie realizowanej działalności. Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego podejmuje działania zmierzające do inspirowania podmiotów systemu szkolnictwa wyższego i nauki do podejmowania działań zmierzających do wdrażania programów oraz aktywności mającej na celu wsparcie dobrostanu oraz przeciwdziałanie kryzysom psychicznym, a także walkę z ich następstwami.

Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego, dalej: „MNiSW”, aktywnie – w dialogu ze środowiskiem akademickim podejmuje liczne inicjatywy na rzecz wsparcia zdrowia psychicznego w podmiotach systemu szkolnictwa wyższego i nauki. W 2024 r. przeprowadzono ankietę wśród podmiotów systemu szkolnictwa wyższego, której wyniki przyczyniły się do przygotowania komplementarnych działań w zakresie zdrowia psychicznego w środowisku akademickim, które nieustająco może liczyć na wsparcie resortu w zakresie aktywności realizowanych w tej niezwykle ważnej sprawie. Podmioty systemu szkolnictwa wyższego były także adresatami przeprowadzonych analiz. Współpraca ze środowiskiem akademickim w sprawie projektów wsparcia zdrowia psychicznego oraz dobrostanu daje wymierne rezultaty w zakresie uruchamiania nowych pól aktywności służących sprawie dobrostanu i zdrowia psychicznego osób kształcących się oraz pracujących w systemie szkolnictwa wyższego i nauki. Wśród konkretnych działań należy wymienić:

1. Zespół do spraw identyfikacji dobrych praktyk i opracowania mechanizmów przeciwdziałania mobbingowi, wspierania dobrostanu osób pracujących oraz kształcących się w systemie szkolnictwa wyższego i nauki oraz profilaktyki zdrowia psychicznego w środowisku akademickim

Na mocy zarządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 16 czerwca 2025 r. w MNiSW powołano Zespół do spraw identyfikacji dobrych praktyk i opracowania mechanizmów przeciwdziałania mobbingowi, wspierania dobrostanu osób pracujących oraz kształcących się w systemie szkolnictwa wyższego i nauki oraz profilaktyki zdrowia psychicznego w środowisku akademickim. Do jego zadań należy wspieranie dobrostanu oraz profilaktyki zdrowia psychicznego osób pracujących oraz kształcących się w środowisku akademickim.

Obecnie prace koncentrują się na przygotowaniu konkretnych propozycji zapisów do nowelizacji ustawy PSWN i rekomendacjach dla uczelni w kwestii przeciwdziałania mobbingowi. Wśród najważniejszych zadań Zespołu znalazły się: identyfikowanie obszarów, w których istnieje możliwość wystąpienia mobbingu i dyskryminacji; opracowanie propozycji rozwiązań systemowych (w szczególności legislacyjnych) oraz mechanizmów ochronnych wobec osoby dokonującej zgłoszenia mobbingu i osoby dokonującej takiego zgłoszenia w imieniu osoby trzeciej. Ponadto należy wspomnieć o analizie rozwiązań przyjętych w podmiotach systemu szkolnictwa wyższego i nauki obejmujących wsparcie zdrowia psychicznego i dobrostanu osób pracujących oraz kształcących się w tym systemie, przeglądzie działań antymobbingowych w tych podmiotach i przygotowaniu kierunkowych rekomendacji.

2. Projekt – Uczelnia – przestrzeń bezpieczna od mobbingu i dyskryminacji

Kolejną inicjatywą MNiSW w zakresie wielosegmentowych działań na rzecz zdrowia psychicznego oraz dobrostanu w środowisku akademickim jest uruchomienie zadania zleconego MNiSW pn. „Uczelnia – przestrzeń bezpieczna od mobbingu i dyskryminacji – działania na rzecz wspierania polityki antymobbingowej i działań niepożądanych na polskich uczelniach”, które zostało przekazane do realizacji Uniwersytetowi Warszawskiemu.

Głównymi celami tego zadania są: uzyskanie informacji, w jaki sposób uczelnie wyższe w Polsce radzą sobie z problemem mobbingu i dyskryminacji w miejscu pracy i nauki oraz wypracowanie rekomendacji dla uczelni dotyczących przeciwdziałania mobbingowi. W ramach projektu planowana jest m.in. realizacja konkursu na najlepsze praktyki antymobbingowe i antydyskryminacyjne.

Z podmiotów, które zgłoszą się do udziału w konkursie, wytypowane zostaną uczelnie, które następnie będą poddane badaniu jakościowemu obejmującemu realizację wywiadów pogłębionych z przedstawicielami tych uczelni. Przeprowadzona zostanie również analiza praktyk i procedur antymobbingowych i antydyskryminacyjnych stosowanych na polskich uczelniach publicznych i niepublicznych. Na podstawie zrealizowanych w ramach zadania działań i badań powstanie poradnik dobrych praktyk z najlepszymi strategiami i konkretnymi działaniami realizowanymi przez polskie uczelnie w tym zakresie.

3. Wsparcie psychologiczne studentów, nauczycieli akademickich i środowiska doktoranckiego

Potrzeba wsparcia psychologicznego dla osób doświadczonych mobbingiem jest kluczowa, a odporność psychiczna sprzyja lepszemu radzeniu sobie z jego skutkami, dlatego MNiSW zleciło dwa projekty mające na celu zapewnienie społeczności akademickiej dostępu do wsparcia psychologicznego i wiedzy z tego zakresu. Są to: projekt wsparcia psychologicznego studentów i nauczycieli akademickich „Strefa Komfortu PSRP”

[<https://strefakomfortu.psrp.org.pl>] i „PhD Well – działania na rzecz dobrostanu psychicznego i rozwoju środowiska doktoranckiego” [<https://phdwell.krd.edu.pl/wsparcie>], w tym ograniczenie czynników, prowadzących do doświadczania przez nich negatywnych sytuacji wpływających na poczucie niepewności w trakcie realizacji kształcenia”.

Uniwersytet SWPS realizuje zadanie zlecone przez MNiSW odwołujące się do skutecznych interwencji w zakresie wsparcia zdrowia psychicznego, które stanowi kontynuację badania nad zdrowiem psychicznym. Jego efekty, oprócz tego, że zostaną upublicznione i zaprezentowane przez MNiSW, będą także przekazane do podmiotów systemu szkolnictwa wyższego i nauki.

Celem analizy jest identyfikacja interwencji na rzecz dobrostanu psychicznego o zweryfikowanej już skuteczności, możliwych do wykorzystania we współczesnym polskim środowisku akademickim oraz opracowanie wskazówek ułatwiających praktyczne wykorzystanie opisanych interwencji w środowisku akademickim. Efektem realizacji zadania będzie katalog interwencji, których skuteczność została zweryfikowana empirycznie w ostatnich latach – cezurę czasową stanowi początek pandemii COVID-19. Katalog będzie miał formę całościowego recenzowanego raportu obejmującego analizę i opis wszystkich zidentyfikowanych interwencji o zweryfikowanej skuteczności.

Bezpośrednim rezultatem zadania będzie katalog interwencji o zweryfikowanej skuteczności, ukierunkowanych na podnoszenie dobrostanu psychicznego osób tworzących środowisko akademickie. Interwencje zostaną opisane szczegółowo, żeby umożliwić ich zastosowanie w odniesieniu do wybranej grupy w uczelni lub w instytucie badawczym w celu przeprowadzenia jednorazowego oddziaływania lub opracowania całościowego programu wsparcia zdrowia psychicznego w danej jednostce organizacyjnej.

Długotrwałym rezultatem ma być dostarczenie wiedzy na temat skutecznych interwencji nakierowanych na podnoszenie dobrostanu w celu uprawdopodobnienia stosowania na polskich uczelniach i w instytutach badawczych oddziaływań o zweryfikowanej skuteczności i ograniczenia działań o nieznanej skuteczności.

4. Sympozja naukowo – praktyczne MNiSW – wymiana doświadczeń i dobrych praktyk ze środowiskiem akademickim

MNiSW aktywnie angażuje się w dyskusję ze środowiskiem akademickim i wymianę doświadczeń oraz dobrych praktyk. W ciągu ostatniego roku w MNiSW odbyły się cztery sympozja naukowo-praktyczne w ramach rozpoczętego w 2024 roku cyklu „Ministerialne Forum Debaty Akademickiej”. Trzy z nich („Kondycja psychiczna w środowisku akademickim w Polsce” – czerwiec 2024, „Równe traktowanie w sektorze szkolnictwa wyższego i nauki” – grudzień 2024, „Architektura systemu szkolnictwa wyższego i nauki i jej wpływ na dobrostan – w poszukiwaniu optymalizacyjnych rozwiązań projakościowych” – czerwiec 2025) dotyczyły tematów, które pośrednio łączą się z tematem przeciwdziałania mobbingowi. Podczas tych seminariów podnoszony był temat działań przemocowych, w tym mobbingu.

5. Organizowanie i animowanie działań na rzecz środowiska akademickiego

Z woli Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego zakres rzeczowy zadań realizowanych w ramach konkursu po raz pierwszy obejmował także działania na rzecz dobrostanu studentów i doktorantów, ze szczególnym uwzględnieniem profilaktyki zdrowia psychicznego.

Konkurs „Organizowanie i animowanie działań na rzecz środowiska akademickiego w Polsce” – zagadnienie zdrowia psychicznego umieszczono jako jeden z filarów (zagadnień) dających możliwość ubiegania się w trybie konkursowym o środki finansowane przez

MNiSW. O środki mogą ubiegać się organizacje pozarządowe i podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2023 r. poz. 571), prowadzące obejmującą teren całego kraju działalność statutową w środowisku akademickim, w obszarze zgodnym z zakresem rzeczowym zadania.

Z wyrazami szacunku

Z upoważnienia
Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego

Karolina Zioto-Pużuk
Sekretarz Stanu
/ – podpisano cyfrowo/

Do wiadomości:
Kancelaria Prezesa Rady Ministrów.